

Retningslinjer for ansvarlig forretningspraksis

DALEMA CODE OF CONDUCT

Utarbeidet: Mars 2022
Versjon: 1

1. Innledning

I Dalema ønsker vi å drive vår virksomhet på en ansvarlig måte. Vi skal respektere lover, kulturer og rettighetene til enkeltpersoner i alle land der vi har virksomhet. For å gjøre Dalemas standpunkt klart overfor gruppens selskaper, ansatte, styret og interessenter har vi vedtatt retningslinjer for ansvarlig forretningspraksis. Retningslinjene tar opp viktige prinsipper og stiller klare regler og forventninger til vår oppførsel.

Henvisninger i disse retningslinjene til Dalema eller gruppen er ment å omfatte Dalema AS med datterselskaper hvor Dalema AS har minst 50% eierandel.

Retningslinjene gjelder for gruppens ansatte, styremedlemmer i Dalema AS og selskaper, samt for øvrige personer som opptrer på vegne av selskapene i gruppen. Henvisninger i disse retningslinjene til «ansatte» omfatter alle personer som retningslinjene gjelder for.

Daglig leder i selskapene under Dalema skal sørge for at disse retningslinjene er kjent for egne ansatte, samt legge til rette for og påse at de blir fulgt.

2. Våre prinsipper

Retningslinjene er blant annet utledet fra to sentrale prinsipper, som igjen tar utgangspunkt i globalt anerkjente retningslinjer definert av FN i Global Compact og av OECD i retningslinjer for et ansvarlig næringsliv. Disse prinsippene er:

Prinsipp 1: Unngå skade. Selskapene skal unngå å medvirke til korrupsjon, krenkelse av menneskerettigheter, dårlige arbeidsforhold eller skadevirkninger for forbrukere, miljø, lokalsamfunn både i egen virksomhet og gjennom forretningsforbindelser.

Prinsipp 2: Ansvarlig tilnærming. Selskapene skal ha en ansvarlig tilnærming til prinsipper for ansvarlig forretningspraksis gjennom relevante aktsomhetsvurderinger og involvering av interessenter. Selskapene skal ta utgangspunkt i relevante retningslinjer globalt og fra Dalema gruppen, samt iverksette tiltak for kontinuerlig forbedring.

Nedenfor følger de føringer som Dalema anser som mest kritiske og viktigste for å utøve en ansvarlig forretningspraksis.

2.1 Menneskerettigheter

Dalema skal unngå brudd på menneskerettighets- og arbeidsrettighetslovgivning, spesielt i land med svak håndhevelse av relevant lovgivning. Selskapene under Dalema skal forebygge og håndtere brudd på menneskerettigheter i egen virksomhet og i verdikjeden blant annet gjennom aktsomhetsvurderinger.

2.2 Arbeidsforhold

Dalema tar sterk avstand fra alle former for tvangsarbeid og barnearbeid, og alle selskaper skal bidra til avskaffelse av dette.

Videre aksepterer Dalema ingen form for mobbing, trakassering, diskriminering eller annen ulovlig adferd overfor kolleger eller andre medarbeideren forholder seg til. Ansatte i Dalema skal derimot bidra til at arbeidsplassen har et godt arbeidsmiljø preget av toleranse, likeverd, mangfold og gjensidig respekt.

Dalema støtter opp om retten til fri fagorganisering og andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon.

2.3 Aktsomhetsvurderinger

Selskapene under Dalema skal foreta tilpassede aktsomhetsvurderinger for å kartlegge, forebygge, kunne gjøre rede for og begrense negative konsekvenser som selskapet har på mennesker, samfunn og miljø. Aktsomhetsvurderingene skal gjennomføres i tråd med Dalema sine retningslinjer.

2.4 Miljø

Dalema støtter og respekterer miljøet rundt oss, og arbeider for å forebygge, håndtere og redusere miljøbelastningen av egen drift, forvaltning og via innkjøp.

2.5 Antikorrupsjon

Dalema, inkludert alle ansatte, skal aldri tilby eller motta ulovlige eller urettmessige pengegaver eller andre godtgjørelser for å oppnå forretningsmessige eller private fordeler for egen del eller fordeler for kunder, agenter eller leverandører.

2.6 Land under handelsboikott

Dalema, inkludert våre leverandører og samarbeidspartnere, skal unngå forretningsforbindelser som har aktiviteter i land som er pålagt handelsboikott av FN og/eller norske myndigheter.

2.7 Innkjøp og leverandører

En ansvarlig innkjøpspraksis er et viktig virkemiddel i arbeidet for en ansvarlig forretningspraksis. Selskapene i Dalema skal være ansvarlige innkjøpere, ved å stille krav til miljø og sosiale forhold hos sine leverandører.

Alle leverandører og samarbeidspartnere til Dalema skal som minimum:

- Følge Dalemas retningslinjer for leverandører, herunder etiske retningslinjer for leverandører (Code of Conduct for suppliers) og de til enhver gjeldende krav som stilles til produkter.
- Forsikre seg om at eventuelle underleverandører bakover i distribusjonskjeden, som benyttes i forbindelse med leveranser av varer til Dalema, også opptre i samsvar med disse.
- Jobbe aktivt med aktsomhetsvurderinger, og vise vilje og evne til kontinuerlig forbedring med hensyn på mennesker, samfunn og miljø.
- På oppfordring fra Dalema kunne redegjøre for hvordan de selv, og ev. underleverandører, oppfyller kravene som stilles til leverandør og produkt.
- Vise vilje og tillate at Dalema kan gjennomføre kartlegginger hos leverandør for å undersøke etterlevelse av retningslinjer.

For leverandører med produksjonsenheter i risiko land¹ skal disse ha en gyldig 3. partsrevisjon i amfori BSCI. Alternativt kan en gyldig SMETA 4-pillar revisjon med tilfredsstillende resultat, SA 8000 sertifisering eller en 2. partsrevisjon utført av Dalema gruppens innkjøpskontor Opal East Trading godtas. Det er ønskelig at alle leverandører til Dalema er sertifisert i henhold til ISO 14001 eller andre miljøstandarder, og ISO 9001 eller andre kvalitet-/produkttrygghetsstandarder, men dette er ikke et absolutt krav.

Det skal tilstrebes langvarige leverandørforhold med leverandører som viser særlig vilje og evne til å jobbe med positiv utvikling i leverandørkjeden. I dette ligger det å bidra med, ved behov, veiledning eller ressurser som bedrer leverandørers mulighet til å levere på Dalema sine krav. Det er ønskelig med en innkjøpspraksis som styrker, ikke undergraver, leverandørers mulighet til å levere på Dalema sine krav. Dalema etterstreber alltid samarbeid som utgangspunkt.

¹ Dalema benytter amfori sitt klassifiseringssystem for risiko land.

Leverandører som, tross gjentatte henvendelser eller forsøk, ikke evner eller viser vilje til å imøtekomme minimumskrav til ansvarlig produksjon, kan Dalema avslutte samarbeidet med.

Alle selskaper med planlagt EMV- og OEM-produksjon i markedene India, Kina, Malaysia og Vietnam skal som hovedregel benytte Dalema gruppens innkjøpskontor Opal East Trading til dette formål. Avvik fra dette skal godkjennes av daglig leder i hvert enkelt selskap.

2.8 Kontinuerlig forbedring

Dalema skal med utgangspunkt i nåsituasjon gjennomføre tiltak som stadig bringer selskapet nærmere full ivaretagelse av prinsippene ovenfor. Dalema sine retningslinjer for ansvarlig forretningspraksis vil ikke dekke alle etiske problemstillinger som kan bli aktuelle. Det skal derfor være en kontinuerlig diskusjon om etikk i den daglige driften i alle selskaper i Dalema.